

صندوق ذخیره ارزی:

پیدایش، تثبیت و عبور از آن

پیشینه

فکر تاسیس صندوق پس انداز مازاد درآمدهای نفتی، به دهه ۷۰ میلادی برمی گردد. در آن هنگام، به دنبال افزایش قیمت نفت، برخی از کشورهای عضو اپک، از جمله کویت، عربستان و عراق اقدام به تاسیس چنین صندوق‌هایی کردند. حیطة وظایف این صندوق‌ها عموماً کمک‌های بین‌المللی، پرداخت وام‌های مستقیم به منظور واردات و تامین مالی طرح‌های تولیدی بود. از آنجا که این کشورها از وضعیت جغرافیایی محدود، جمعیت کم و شرایط اقتصادی تک‌محصولی برخوردار بودند، لذا امکان جذب این منابع مازاد را در داخل کشور نداشتند و به همین علت، به سرمایه‌گذاری‌های خارجی روی آوردند تا سود حاصل از آنها را مورد استفاده خود قرار دهند. در مقابل، برخی از کشورهای دیگر مانند ایران، اندونزی، نیجریه و ونزوئلا به علت شرایط خاص اقتصادی و اجتماعی از قبیل تراکم جمعیت، برخورداری از قدرت جذب منابع مالی حاصل از مازاد درآمدهای فروش نفت و مواجهه با الگوهای خاص جایگزینی واردات، از شرایط چندان مناسبی برای چنین اقدامی برخوردار نبودند و لذا منافع حاصل را به نحو مستقیم به اقتصاد داخلی وارد می‌نمودند.

نگاهی به داخل

از حدود هشتاد سال پیش، نفت مهمترین متغیر اقتصادی کشورمان بوده و با تامین عمده‌ترین سهم از بودجه عمومی، قلب تپنده اقتصاد را نیرو بخشیده است. نیازهای عمده تکنولوژیک در بخش‌های عمرانی و زیربنایی ورشد و توسعه واحدهای تولیدی با استفاده از ارز حاصل از فروش نفت خریداری شده و به کشور وارد می‌شدند. پس از انقلاب اسلامی نیز همین روال ادامه یافت و با وقوع جنگ تحمیلی تجدیدنظر در این رویکرد ممکن نشد. اما پس از پایان جنگ تحمیلی و با اجرای برنامه‌های اول و دوم توسعه و براساس دیدگاه‌های خاص مبنی بر لزوم تقویت قدرت سیاسی و اقتصادی کشور، فرصتی برای بازنگری این روند فراهم آمد. بر این اساس، می‌بایست فشار زیاد ناشی از اقتصاد نفت - محور در میان حوزه‌های اقتصادی دیگر توزیع می‌شد. حوزه‌های تولیدی و عمرانی در داخل کشور ورشد و توسعه صنایع داخلی، مهمترین زمینه‌های این تقسیم مسوولیت به حساب می‌آمدند و لذا راهکار خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی در دستور کار دولت قرار گرفت و با تشکیل شورای واگذاری شرکت‌های دولتی، در لایحه برنامه سوم توسعه و سال‌های پس از آن اقداماتی در این راستا به عمل آمد.

دوره تثبیت

سپس بر مبنای ماده ۶۰ اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۷۹، به منظور ایجاد ثبات در میزان درآمدهای ارزی حاصل از صدور نفت

خام در طول برنامه سوم توسعه و تبدیل دارایی‌های حاصل از فروش نفت خام به انواع دیگر ذخایر و سرمایه‌گذاری و فراهم کردن امکان تحقق فعالیت‌های پیش‌بینی شده در برنامه، دولت مکلف به ایجاد حساب ذخیره ارزی حاصل از صادرات نفت خام شد. تصویب این ماده قانونی، سرآغاز حرکت در جهت نیل به اهداف اقتصادی در برنامه‌ها بود. بر این مبنای مازاد درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام تحت یک برنامه مشخص و مدون در مسیر معین مورد استفاده قرار می‌گرفت. کنترل قانونی مازاد درآمدها نیز امکان برنامه‌ریزی کارشناسی بر نحوه مصرف آن مبالغ را فراهم می‌کرد. به علاوه، امکان تحقق برخی از اهداف متوسط و بلندمدت اقتصادی از همین مجرا می‌شد.

قدرت نفوذ بالای دولت در تغییر بندها و تبصره‌های قانونی، قوه مقننه را نیز به تسلیم واداشته است.

بند "د" همین ماده قانونی، موارد مصرف اعتبارات صندوق ذخیره ارزی را به منظور امکان تمرکز بر فعالیت‌های مورد نیاز جامعه اقتصادی تعیین می‌کرد: اول، تامین کسری ناشی از کاهش درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت خام؛ و دوم، اعطای تسهیلات به بخش خصوصی به منظور سرمایه‌گذاری در توسعه ورشد صنایع داخلی. هریک از این دو مورد مجاز به برداشت اعتبارات تا سقف ۵۰ درصد کل اعتبارات قابل تخصیص بودند و این مساله در مورد بخش خصوصی با در نظر گرفتن شرایط ویژه از جمله تایید

یکی از موارد مصرف اعتبارات صندوق‌های ذخیره ارزی، اعطای تسهیلات به بخش خصوصی به منظور سرمایه‌گذاری در توسعه ورشد صنایع داخلی است.

بانک‌های عامل و اخذ وثیقه در نظر گرفته می‌شد. بدین ترتیب، هم مخاطرات ناشی از نوسانات قیمت‌های نفت در بازار جهانی کنترل می‌شد و هم هدف بلندمدت اقتصاد مبنی بر عدم اتکای انحصاری به نفت تحقق می‌یافت.

عبور از صندوق

اما آنچه از عملکرد چهارساله صندوق مشاهده می‌شود، پیمودن راهی غیر از مسیر تدوین و تصویب‌شده برای آن است. این صندوق برای دولت به صورت یک حساب پس‌انداز درآمد است و در موارد متعددی با برداشتهای دور از اهداف تاسیس صندوق، هرگونه انفعال و اعمال فشار از سوی دولت را پذیرا بوده است. قدرت نفوذ بالای دولت در تغییر بندها و تبصره‌های قانونی - هرچند در مراحل اول مخالفانی داشته است - اما پس از ملتپساختن فضای اقتصادی - سیاسی جامعه، قوه مقننه را نیز به تسلیم واداشته است.

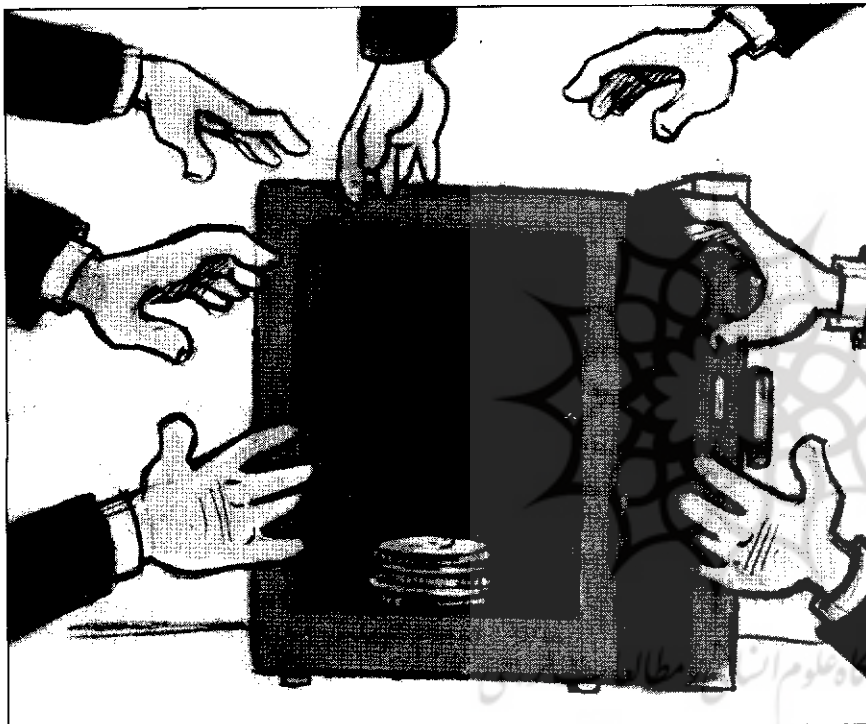
■ ■ ■
مجلس نباید اجازه دهد که به این راحتی
منافع بلندمدت کشور فدای حل
مشکلات کوتاه‌مدت شود.
■ ■ ■

جالب آن است که در ادامه ماده ۶۰ اصلاحی قانون برنامه سوم توسعه تاکید شده است که: «استفاده از مازاد درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت خام برای تامین کسری ناشی از درآمدهای غیرنفتی بودجه عمومی ممنوع است.» احتمالاً قانونگذار در آن موقعیت زمانی نیز پیدایش چنین وضعیتی را پیش‌بینی کرده و به همین علت در صدد برآمده است تا با قویترین ابزار خود - وضع قانون - از وقوع آن جلوگیری کند، اما نه تنها این ابزار، بلکه مخالفت‌ها و فشارهای سیاسی ناشی از برداشت غیراصولی از صندوق ذخیره ارزی و تنش‌های بعدی هم نتوانسته‌اند کاری از پیش ببرند.

البته اجازه مجلس شورای اسلامی برای چنین اقدامی کاملاً موجه و بدون خدشه خواهد بود، اما نباید آثار و نتایج زیانبار ناشی از صورت قانونی‌دادن به اعمال خلاف‌رویه مورد غفلت قرار گیرد. در سال گذشته، با بروز بحران بنزین و تقاضای دولت برای برداشت از صندوق ذخیره ارزی به منظور تامین مالی هزینه واردات آن، کمیته‌ای به ریاست وزیر نفت

غیرعادلانه می‌خواند و اضافه می‌کند که اگر وزارت نفت در زمینه بهینه‌سازی مصرف سوخت اقدامات موثری را انجام می‌داد، هم‌اکنون با این مشکلات مواجه نمی‌شدیم، حتی با بهبود رانندمان پالایشگاه‌ها و توسعه آنها در چند سال اخیر می‌توانستیم به استقلال در تامین بنزین برسیم.^(۱)

حجة الاسلام مصباحی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نیز فشار دولت بر مجلس را علت اعطای مجوز از سوی مجلس ذکر می‌کند، و البته افزایش قیمت جهانی بنزین را نیز به عنوان یک مشکل مضاعف مورد توجه قرار می‌دهد.^(۲)

▲ با اینگونه برداشتهای غیراصولی نه از تاک نشان ماند و نه از تاک نشان.

انتظاری که اکنون از مجلس می‌رود، آن است که از وقوع چنین حوادثی جلوگیری کند و به این راحتی منافع بلندمدت کشور را فدای حل مشکلات کوتاه‌مدت ننماید. اگر این روال شکل عادی به خود گیرد، ایجاد یک حاشیه امن برای سازمان‌ها خواهد بود و تمام بدنه اقتصادی کشور را تحت تاثیر قرار خواهد داد. ■
رضا رستمی - دانشجوی کارشناسی مدیریت مالی

پانویست‌ها

(۱) روزنامه اعتماد / ۵ آبان ۱۳۸۳.

(۲) اظهارات مورخ ۱۶ آبان ۱۳۸۳.

درجهت کاهش مصرف بالای بنزین و تکرار ماجرا در سال جاری نبوده است؟ قطعاً حل مشکل بنزین با صرف مقادیری از پس‌انداز کل جامعه ایرانی، بسیار آسانتر از تدوین برنامه هدفمند و اجرای صحیح آنهاست، اما آیا شایسته است که در راستای پایمال شدن اهداف تاسیس صندوق ذخیره ارزی که منطبق بر نیازهای آینده اقتصادی جامعه است، گام برداریم؟

هاشم حجازی‌فر، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس برداشت از حساب ذخیره ارزی را که متعلق به همه مردم است، برای مصرف عده محدودی،

سیستم فراگیر تجارت بانکی

- نقل و انتقال وجوه بین کلیه شعب بانک تجارت در حداقل زمان ممکن
- حذف کارمزد برای حواله های بین شعب بانک تجارت
- امکان استفاده از سیستم تلفنی بانک به دو صورت متمرکز و غیر متمرکز
- امکان دریافت سود سپرده های سرمایه گذاری بلند مدت و کوتاه مدت ویژه از کلیه شعب بانک تجارت
- جمعیت اطلاعات (گردشها) یک حساب خاص برای سازمانهای بزرگ
- ارسال صورتحساب با فایل مغناطیسی برای شرکتها و سازمانهای دولتی و خصوصی
- ارسال صورتحساب روزانه و ماهیانه برای مشتریان

بانک
تجارت
بانک فردا

نقل و انتقال وجوه بین کلیه شعب
تحت پوشش در حداقل زمان

S.G.B.

01000101111

BANK TEJARAT

Future Bank

www.tejaratbank.ir

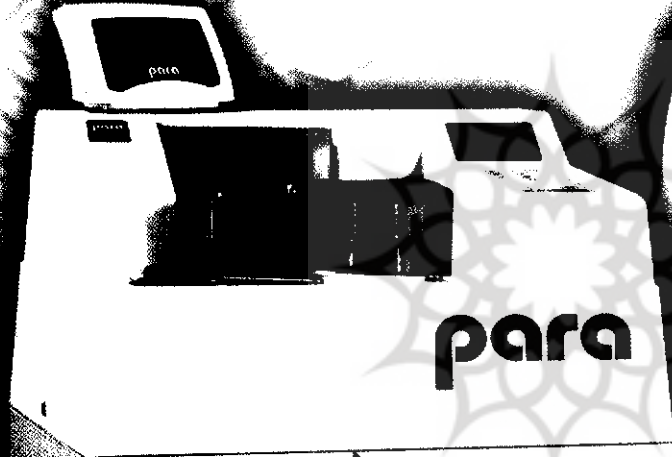
para

BANKING MACHINE INDUSTRIES

پرفروش ترین در شبکه بانکی

انتخاب با شماست!

پارا

NC 297

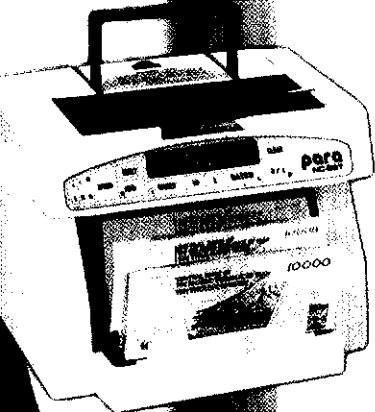
اسکناس شمار (ومیزی پارا)

NCS 800

اسکناس شمار ایستاده پارا

NCS 900

اسکناس شمار وکیومی پارا (شاتردار)

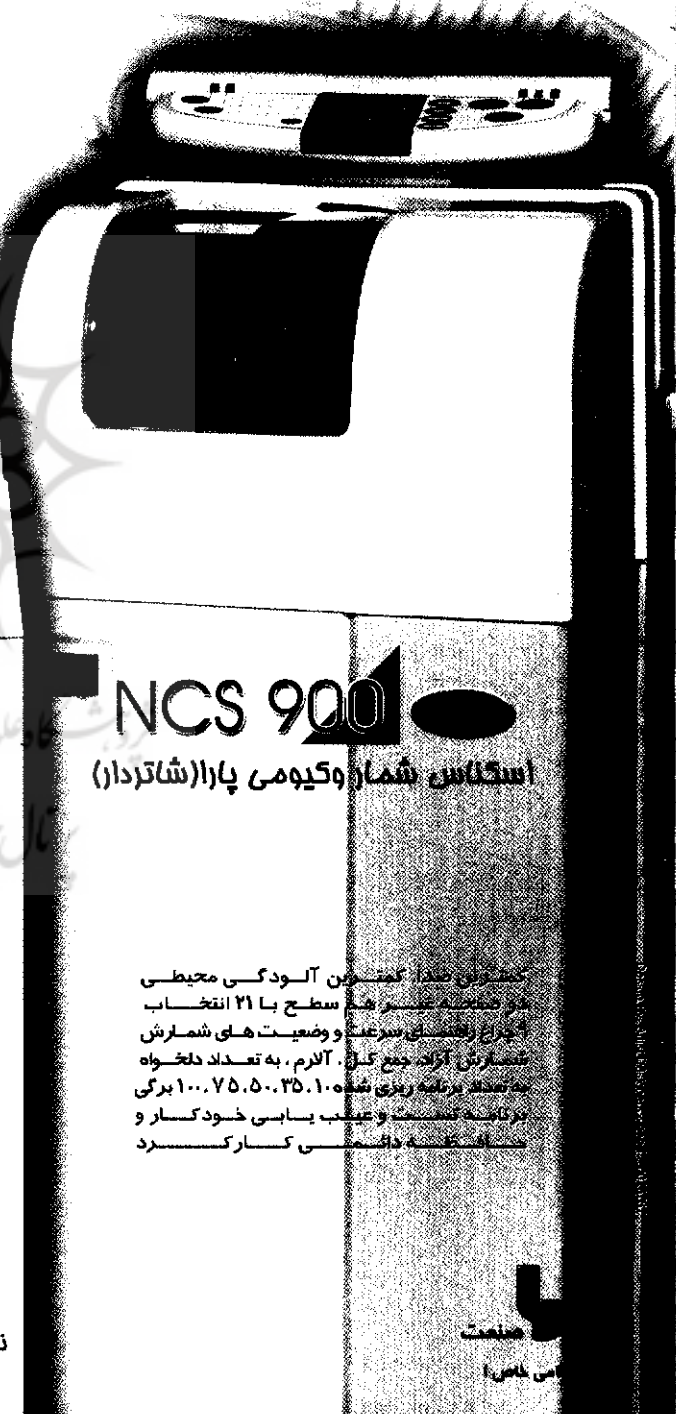

تشخیص اسکناسهای متفرقه و چسبیده
سه سرعت شمارش از ۳ تا ۶ ثانیه
شمارش به تعداد تعریف شده ۱۰۰۰ برگ
پاک کننده خودکار سکه ها

شمارش سریع بدون باز کردن باند
سه سرعت شمارش از ۳/۵ تا ۶ ثانیه
صفحه ۱۶ کلید الکترونیکی
فیلتر مکش و جمع آوری گرد و غبار
چهار وضعیت شمارش

نمایشگر دوم برای مشاهده مشتری

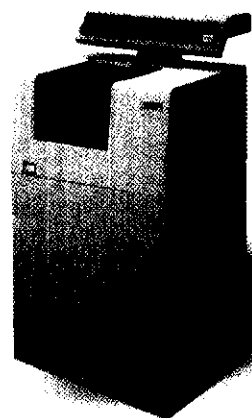
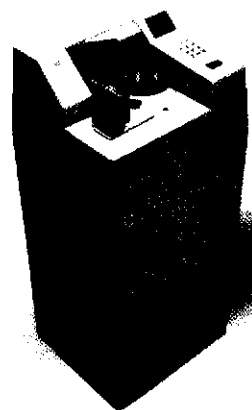
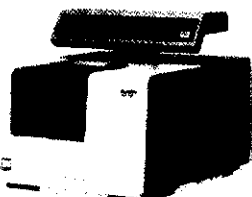
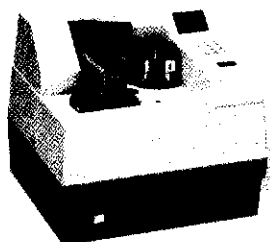
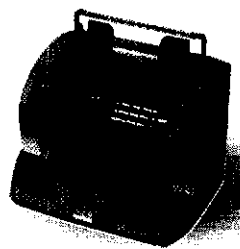
شمارش تعداد کمترین آلودگی محیطی
در صفحه نمایشگر به سطح با ۲۱ انتخاب
آجری و فیلتر سرعت و وضعیت های شمارش
شمارش آزاد جمع کل، آلارم، به تعداد دلخواه
به تعداد برنامه ریزی شده ۱۰،۲۵،۵۰،۷۵،۱۰۰ برگ
برنامه کیفیت و عیب یابی خودکار و
نمایشگر تشخیص کارکرد

صنعت
پارس

GLORY®

نسل جدید دستگاه تفکیک و شمارش اسکناس از GLORY ژاپن

سورتر اسکناس مدل های UW-100 UW-200

نردار امروز تجربه کنید

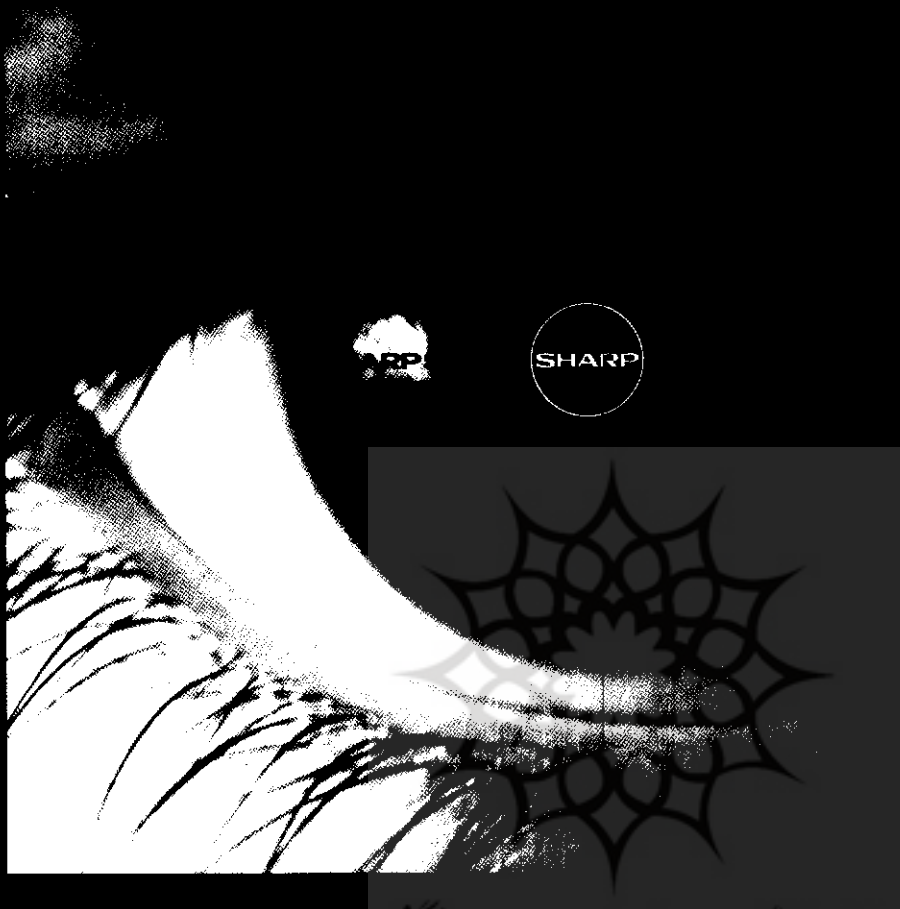
- تفکیک اسکناس بر حسب نوع
- جداسازی اسکناسهای رایج از یکدیگر
- تفکیک اسکناس بر حسب کیفیت (Unfit, Fit, ATM)
- (اسکناس نو، اسکناس در گردش سیستم بانکی، اسکناسهای از رده خارج)
- تفکیک اسکناس بر حسب شکل ظاهری
- شمارش اسکناس و نمایش جمع مبلغ کل
- قابلیت اتصال به پرینتر و دریافت گزارش کارکرد روزانه

تشخیص اسکناسهای جعلی حین انجام عملیات (بر اساس اسکن مادون قرمز، مادون بنفش، UV, MG, MT, IR)

- سرعت شمارش: ۷۲۰ قطعه اسکناس در دقیقه
- ظرفیت پاکت ورودی: ۶۰۰ قطعه اسکناس
- ظرفیت پاکت خروجی: ۳۰۰ قطعه اسکناس
- UW 100 ابعاد: ۲۳۵ X ۳۹۰ X ۵۵۰ (عرض، ارتفاع، طول)
- UW 200 ابعاد: ۱۲۳۵ X ۳۹۰ X ۲۳۵ (عرض، ارتفاع، طول)

ماشینهای اداری آلمارکن نماینده انحصاری فروش و خدمات پس از فروش محصولات **GLORY** ژاپن در ایران
 تهران - خیابان کریمخان زند، خیابان خردمند جنوبی، پلاک ۹۳ کد پستی: ۱۵۸۴۸ تلفن: ۸۳۰۰۷۸۹ فاکس: ۸۸۲۲۸۱۶
 وبسایت: <http://www.allmarksco.com> پست الکترونیکی: allmarks@mavara.com

منتخب مدیران برجسته ...

پهلو زنگنه

دانشین مهاباد

سازگسی

صنعتی دهنساز

شارپ

مهر کارت

وکارآمد
ساده
کارتی کوچک

« ویژگیهای مهر کارت بانک کشاورزی :

- دریافت آنی و لحظه ای پول در طول شبانه روز از کلیه شعب مهر
- انتقال آنی وجه از یک حساب مهر به یک حساب مهردیگر توسط دستگاه خودپرداز و بدون مراجعه به شعبه
- قابل استفاده در تمامی دستگاههای خودپرداز بانکهای عضو ستاب
- قابل استفاده در پایانههای فروش

فروشگاههای نهمروند فروشگاههای رفاه فروشگاههای هاگوبیان و فروشگاههای معبر سراسر کشور

مهر

خدمات همزمان بانکی در سراسر کشور

www.agri-bank.com

روابط عمومی و اطلاع رسانی

قبل از هر تصمیمی
در ارتباط با کار و تجارت،

انتخاب کنید.

بیهمن بیست و دومین قرعه کشی

نیمه دوم سال ۱۳۸۳

قرعه کشی پانزدهم بهمن ماه
هر ۲ هزار تومان در هر روز ۱ امتیاز

جوایز ویژه این دوره:

۱۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال برای ۲ نفر

سفر ۸۰ روز دور دنیا برای ۲ نفر

۱۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال ماهیانه مادام العمر برای ۲ نفر

۱۰۰ سفر حج عمره برای ۲ نفر از امضاء خانواده (جمعاً ۲۰۰ نفر)

۱۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال برای ۶۰ نفر

۵۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال برای ۱۲۰ نفر

۱۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال برای ۵۰۰ نفر

۵۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال برای ۸۰۰ نفر

۲۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال برای ۲۰۰۰ نفر

۱۰۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال برای ۲۱۰۰۰ نفر

حاجیه گ، استقامت سال، حذو گ

آخرین مهلت سپرده گذاری و یا تکمیل موجودی ۸۳/۱۰/۱۰
مؤسسه مالی و اعتباری بنیاد

PARS NAVARD CO.
Profile & steel constructions

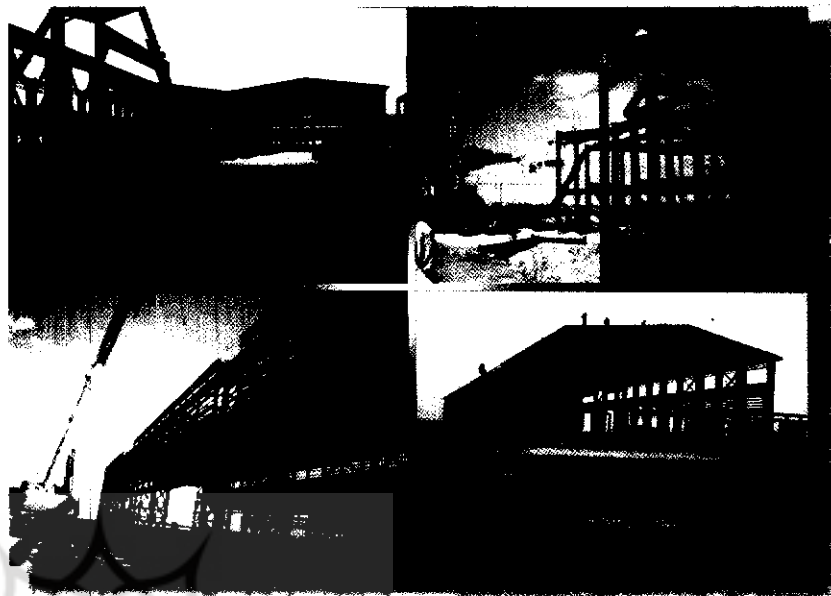
پارس نورد

**تولید کننده اسکلت‌های فولادی پیچ مهره
(تمام پیش ساخته)**

برج‌های فلزی

سوله

اسکلت‌های دریایی

PARS CRANE CO.
Overhead travelling cranes
Sky lifters

پارس کران

تولید کننده انواع جرثقیل‌ها و
اسکلت‌های سقفی

**تولید انواع جرثقیل‌های
سقفی - دروازه ای - نیمه دروازه ای - بنداری**

آسانسورهای شیشه شور برجی (کلیم)

خدمات پس از فروش

نگهداری سالانه

میدان دکتر فاطمی • خیابان جویبار • کوی غفاری • پلاک ۳۱ • واحد ۵
تلفن: ۴۵-۸۸۹۷۹۴۴ / تلفکس: ۸۸۰۸۸۸۹ / تلفن کارخانه: ۲۵۲۰-۲۵۶۵۲۸
mail: pars-nc@yahoo.com

سرعت در اجرا کیفیت در ساخت امنیت در ایستایی